

taget i en meget slet Tilstand, navnlig i Syl-land, og jeg anseer det for meget vigtigt, at der ved en Lov om denne ogsaa tilsigtes en Forbedring af dem. Hvormegen Anerkjendelse jeg end i mange Retninger skal være villig til at hde Sogneforstanderskaberne, kan jeg efter min bedste Overbeviisning ikke tillægge dem nogen Roes for deres Virksomhed, hvad DIVEIENE angaaer, som jo nærmest have forteret under dem. Det er i Reglen Tilfældet — naturligtviis gives der Undtagelser —, at man skrider med Uvillie og Langsomhed til Arbeidet paa DIVEIENE, og ofte bliver Arbeidet meget slet udført, navnlig hvor det, saaledes som det skeer paa mange Steder, udføres ved Naturalarbejde; ja, det hendes undertiden, at VEIENE efter den saakaldte Grundforbedring ere endnu slettere end, førend man tog fat paa dem. Tilsynet med DIVEIENE har heller ikke været paa nogen Maade helbigt; Sognefogderne have i Reglen ingen Myndighed havt, og, hvad Politimestrene angaaer, skal jeg villig indrømme, at der har været dem, som have virket til Gavn i deres Jurisdiction, men i Reglen har det ikke været Tilfældet; ofte have de savnet den tilbørlige Indsigt og den behørlige Tid dertil for deres andre Forretninger, og de ere ligesom Amtmændene kun undtagelsesviis komne ud paa DIVEIENE i disses uheldige Periode, hvor det netop var Tiden til at lære dem at kjende. Jeg anseer det derfor for rigtigt, at denne Sag er tagen under Overveielse i Lovudkastet, og ligeledes for en Forbedring, der er steet i Lovudkastets Affattelse i Folkethinget, at Tilsynet med DIVEIENE gaaer over til Amtsraadene. Om jeg vel kunde have ønsket, at man var gaaet noget videre endnu, skal jeg dog indrømme, at der kan være Grunde tilføede til at blive staaende, hvor man er bleven, idet det hele Apparat er noget Nyt, og der navnlig ved Hovedlandeveienes Overgang til Amterne er steet en saa stor Forandring, at der kan være Grund til at lade denne rodfæste sig, inden man gaaer videre, ligesom man heller ikke sag let vilde have kunnet gjøre det, uden at give Loven et heelt andet Udseende. Jeg troer imidlertid, at det vilde have været helbigt, hvis et Mindretalsforslag i Folkethinget var gaaet igjennem, som gif ud paa,

at Sogneforstanderskaberne skulde indgive aarlige Indberetninger om deres Arbejdsplaner til Amtsraadene, hvormed tillige burde være forbundet Indberetninger om det fuldførte Arbejde; jeg troer, at saadanne Indberetninger vilde have lettet Amtsraadene det ingenlunde behagelige og tillige vanskelige Hverv, der nu stilles dem, saaledes at de kunde have noget mere Bestemt at holde sig til, noget mere Bestemt at gaae efter. Navnlig forekommer det mig, at i Begyndelsen vilde det have været helbigst, da DIVEIENES Tilstand i det Hele er saa slet, at Amtsraadet kan have ondt ved at vide, hvor det skal begynde, og hvor det skal ende, og man saaledes let kan komme til at famle iblinde.

De mere specielle Spørgsmaal, som denne Lov vil give Anledning til, skal jeg, for Diebliffet i det Mindste, ikke videre indlade mig paa. Saafremt Thinget vil ansee det for rigtigt, hvad jeg rigtignof gjør, at denne Sag saavel som den næste, der staaer i Forbindelse med den, bør gaae i Udvalg, vil der jo blive Leilighed til nærmere at tage dem under Overveielse, saavel som dette Hovedpunkt, som jeg her har tilladt mig at frembrage, nemlig den fremtidige Vedligeholdelse og den dermed i Forbindelse staaende Control. Jeg anseer denne og den næste Sag paa Dagsordenen for at være af en saa særdeles Vigtighed, at jeg troer, der er stor Opfordring for os til hellere at undergive dem den omhyggeligste Prøvelse og Drøftelse end at haste formeget med deres Vedtagelse, hvortil der jo desuden er saa meget mindre Anledning, som Lovene dog ikke kunne træde i Kraft før 1ste April næste Aar, og vi jo desværre vel have Udsigt til at blive her endnu en rum Tid. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Tilsen: Efterat Folkethinget har behandlet den her foreliggende Sag med megen Omhu, og efterat desuden det tidligere Landsting allerede iforveien har behandlet denne Sag, og det dengang i samme nedsatte Udvalg har anerkjendt det Princip, hvorpaa nærværende Lovforslag er bygget, saa maa jeg ganske vist erkjende, at det er et noget seent Stadium nu at reise det Spørgsmaal paa, hvorvidt det